

Příloha I.

RNDr. Pavel Henek
Ředitel Gymnázia Blansko
Seifertova 13
67801 Blansko

V Olomouci dne 11.1.2010

Věc: Žádost o povolení výzkumného šetření na Gymnázium Blansko

Vážený pane řediteli,

obracím se na Vás se zdvořilou žádostí o povolení dotazníkového výzkumného šetření u vašich žáků 7. 8. a 9. ročníků v rámci mé závěrečné bakalářské práce na téma:

„Problematika alkoholismu a jeho dopadu na zdraví u mladistvých v Blanenském regionu z pohledu zdravotní sestry“

Cílem práce je zjistit úroveň informovanosti žáků o dopadech alkoholismu na zdraví jedince. Na závěrečné práci pracuji pod odborným vedením Mgr. Jany Kameníčkové z Ústavu ošetrovatelství FZV UP v Olomouci, která také dohlíží na etická kritéria práce. Výzkumné šetření bude prováděno formou anonymního dotazníku, který přikládám k žádosti.

V případě zájmu Vám výsledky šetření ráda poskytnu.

Za spolupráci a kladné vyřízení mé žádosti předem děkuji.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Fakulta zdravotnických věd
Ústav ošetrovatelství
Hněvotínská 3, 779 00 Olomouc
IČ 61989592, DIČ CZ61989592
Mgr. Jana Kameníčková
vedoucí bakalářské práce
Ústav ošetrovatelství
FZV UP Hněvotínská 3
779 00 Olomouc

.....

Nela Horáčková
studentka FZV
tel: 731787807

nelka.horackova@seznam.cz

Vyjádření vedení instituce:

žádost povolena žádost zamítnuta

Odůvodnění:.....

Datum: 15.1.2010

Razítko, podpis

Gymnázium Blansko
Seifertova 13
IČO: 62 07 31 33

Příloha I.

RNDr. Pavel Nezval
Ředitel ZŠ Tomáše Garrigua Masaryka Blansko
Rodkovského 2
67801 Blansko

V Olomouci dne 11.1.2010

Věc: Žádost o povolení výzkumného šetření na ZŠ Tomáše Garrigua Masaryka Blansko

Vážený pane řediteli,

obracím se na Vás se zdvořilou žádostí o povolení dotazníkového výzkumného šetření u vašich žáků 7. 8. a 9. ročníků v rámci mé závěrečné bakalářské práce na téma:

„Problematika alkoholismu a jeho dopadu na zdraví u mladistvých v Blanenském regionu z pohledu zdravotní sestry“

Cílem práce je zjistit úroveň informovanosti žáků o dopadech alkoholismu na zdraví jedince. Na závěrečné práci pracuji pod odborným vedením Mgr. Jany Kameníčkové z Ústavu ošetrovatelství FZV UP v Olomouci, která také dohlíží na etická kritéria práce. Výzkumné šetření bude prováděno formou anonymního dotazníku, který příkládám k žádosti.

V případě zájmu Vám výsledky šetření ráda poskytnu.

Za spolupráci a kladné vyřízení mé žádosti předem děkuji.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Fakulta zdravotnických věd
Ústav ošetrovatelství
Hněvotínská 3, 779 00 Olomouc
IČ: 4989583, DIČ: CZ4989583

Mgr. Jana Kameníčková
vedoucí bakalářské práce
Ústav ošetrovatelství
FZV UP Hněvotínská 3
779 00 Olomouc

Nela Horáčková
studentka FZV
tel: 731787807

nelka.horackova@seznam.cz

Vyjádření vedení instituce:

žádost povolena žádost zamítnuta

Odůvodnění:.....

Datum: 14.1.2010

Razítko, podpis

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
T.G. Masaryka Blansko
Rodkovského 2, 678 01 Blansko
IČO: 49463278, tel.: 516 418 320

Příloha I.

Jaroslav Brázda
Ředitel ZŠ Rájec-Jestřebí
Školní 446
67801 Blansko

V Olomouci dne 11.1.2010

Věc: Žádost o povolení výzkumného šetření na ZŠ Rájec-Jestřebí

Vážený pane řediteli,

obracím se na Vás se zdvořilou žádostí o povolení dotazníkového výzkumného šetření u vašich žáků 7. 8. a 9. ročníků v rámci mé závěrečné bakalářské práce na téma:

„Problematika alkoholismu a jeho dopadu na zdraví u mladistvých v Blanenském regionu z pohledu zdravotní sestry“

Cílem práce je zjistit úroveň informovanosti žáků o dopadech alkoholismu na zdraví jedince. Na závěrečné práci pracuji pod odborným vedením Mgr. Jany Kameníčkové z Ústavu ošetřovatelství FZV UP v Olomouci, která také dohlíží na etická kritéria práce. Výzkumné šetření bude prováděno formou anonymního dotazníku, který přikládám k žádosti.

V případě zájmu Vám výsledky šetření ráda poskytnu.

Za spolupráci a kladné vyřízení mé žádosti předem děkuji.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Fakulta zdravotnických věd
Ústav ošetřovatelství
Hněvotínská 3, 779 00 Olomouc
IČ 61989592, DIČ CZ61989592

Mgr. Jana Kameníčková
vedoucí bakalářské práce
Ústav ošetřovatelství
FZV UP Hněvotínská 3
779 00 Olomouc

Nela Horáčková

Nela Horáčková
studentka FZV
tel: 731787807

nelka.horackova@seznam.cz

Vyjádření vedení instituce:

žádost povolena žádost zamítnuta

Odůvodnění:.....

Datum: 11. 1. 2010

Razítko podpis
MATEŘSKÁ ŠKOLA
Rájec-Jestřebí, okr. BLANSKO, 679 02
Tel.: 516 432 029

Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Nela Horáčková a jsem studentkou 3. ročníku oboru Všeobecná sestra na Univerzitě Palackého v Olomouci. Touto cestou bych Vás chtěla požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který bude sloužit k výzkumu pro moji bakalářskou práci zabývající se zkoumáním **problematiky alkoholismu a jeho dopadu na zdraví u mladistvých v Blanenském regionu z pohledu zdravotní sestry**. Nemusíte mít obavy, dotazník je zcela anonymní. Prosím o pravdivé vyplnění všech otázek. Předem děkuji za Váš čas a ochotu při vyplňování.

Nela Horáčková

(Prosím zaškrtněte pouze jednu variantu odpovědi, pokud není uvedeno jinak)

1. **Jste:** chlapec

dívka

2. **Kolik je Vám let?**

a) 11

d) 14

b) 12

e) 15

c) 13

f) 16

3. **Jste žákem:**

a) 6. ročníku ZŠ

c) 8. ročníku ZŠ

b) 7. ročníku ZŠ

d) 9. ročníku ZŠ

4. V kolika letech jste poprvé ochutnal/a alkohol?

- a) Dříve jak v 10letech
- b) V 11 letech
- c) Ve 12 letech
- d) Ve 13 letech a později
- e) Nikdy

5. Kdo Vám poprvé podal alkohol?

- a) Kamarád/spolužák
- b) Cizí člověk
- c) Vzal jsem si sám
- d) Rodiče
- e) Sourozenci
- f) Nikdo

6. Chutná Vám alkohol?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Trochu

7. Kde jste poprvé ochutnal/a alkohol?

- a) Při rodinné oslavě
- b) Na diskotéce
- c) Doma
- d) Venku, napište kde
.....
- e) Dosud jsem neochutnal/a

8. Pijete alkohol?

- a) Pravidelně týdně
- b) Pravidelně denně
- c) Příležitostně
- d) Nepiji

9. Jaký je Váš nejoblíbenější alkoholický nápoj?

- a) Pivo
- b) Víno
- c) Tvrdé lihoviny
- d) Alkoholické koktaily
- e) Žádný

10. Slyšel/a jste někdy o následcích požívání alkoholu na lidský organismus?

- a) Ano
- b) Ne

11. Za jak dlouho si myslíte, že se 15-ti letý člověk může stát při pravidelné konzumaci závislým na alkoholu?

- a) Za 6 měsíců a dříve
- b) Za 1 rok
- c) Za 2 roky
- d) Za 3 roky

12. Víte, které orgány alkohol nejvíce poškozuje? (možno zaškrtnout více odpovědí)

- a) Srdce
- b) Plíce
- c) Ledviny
- d) Játra
- e) Mozek
- f) Oko
- g) Vnitřní prostředí organismu

13. Víte, který orgán je zodpovědný za metabolismus alkoholu v lidském těle?

- a) Slinivka
- b) Játra
- c) Žlučník
- d) Žaludek

14. Co si myslíte, že se děje s mozkiem při nadměrném užívání alkoholu?

- a) Zvětšuje se a vyhlazuje
- b) Zmenšuje se a zvrásní

15. Víte, jak se může postižení mozku u pijáků projevovat? (možno zaškrtnout více odpovědí)

- a) Brnění rukou
- b) Mravenčení
- c) Bolesti svalů a kloubů
- d) Porucha řeči
- e) Porucha okohybu

16. Myslíte si, že se funkce mozku obnoví, pokud člověk začne abstinovat (= přestane pít)?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Pouze částečně

17. Víte, jak se nazývá nejzávažnější a současně život ohrožující stav při odvykání od alkoholu?

- a) Fetální alkoholový syndrom
- b) Abstinenční syndrom
- c) Delirium tremens

18. Jak si myslíte, že se takový stav projevuje? (možno zaškrtnout více odpovědí)

- a) Třesavka
- b) Halucinace
- c) Špatná orientace v čase a prostoru
- d) Agresivita
- e) Porucha paměti
- f) Výbuchy smíchu

19. Víte, co je to intoxikace?

- a) Ano

Napište, co.....
.....

- b) Ne

20. Víte, jaké jsou její příznaky?

- a) Bezvědomí
- b) Nereagující zornice
- c) Zástava dechu a oběhu
- d) Hluboký spánek
- e) Nadměrná veselost
- f) Nutkání stále pít
- g) Zvracení
- h) Nadměrné řečové schopnosti

21. Věděl/a byste, co dělat, když najdete hodně opilého spolužáka/ spolužačku, který se sotva drží na nohou a usíná?

- a) Zavolám jeho/jejím rodičům
- b) Nebudu si ho/jí všímat
- c) Zavolám záchranku
- d) Nechám ho/ji někde vyspat

Příloha 3

Co by měli dělat rodiče, kteří mají doma dítě, které pravidelně konzumuje alkohol?

- 1) Rodiče by měli být dítěti příkladem
- 2) U dítěte by měli vzbudit důvěru, naslouchat mu
- 3) Vést dítě k sebedůvěře, aby nebylo strženo kamarády a partou
- 4) Hovořit s dítětem o následcích konzumace alkoholu, poukázat na příklady z praxe
- 5) Měli by pomoci dítěti s organizací volného času, aktivit, koníčků a zájmů
- 6) Rodiče by měli dítěti stanovit pravidla a případné sankce za jejich porušení
- 7) Měli by vyhledat co nejdříve odbornou pomoc
- 8) Zajistit spolupráci mezi rodinou, školou a odbornou pomocí (psychologem, terapeutem, psychiatrem atd.)

Čeho by se měli rodiče vyvarovat, pokud zjistí, že jejich dítě opakovaně konzumuje alkohol?

- 1) Neměli by popírat problém a skutečnost, že dítě pije
- 2) Neměli by skrývat skutečnost, že dítě pije a neměli by oddalovat vyhledání pomoci odborníků
- 3) Rodiče by si měli uvědomit, že vina není na jejich straně, neměli by se obviňovat
- 4) Měli by omezit přísun finančních prostředků a tím omezit dostupnost dítěti k alkoholu
- 5) Měli by se vyhýbat fyzickým trestům a zbrklému zkratovitému jednání
- 6) Neměli by odmítat pomoci dítěti, naopak, měli by ho podporovat v léčbě
- 7) Neměli by ztrácet naději¹

¹ (Hladík, 2009)

Příloha 4

40 příznaků závislosti na alkoholu dle Dr. Jellinka

1. Okénka (výpadky paměti na dobu v opilosti s postupnou narůstající frekvencí)
2. Trvalé myšlení na alkohol
3. Tajné pití
4. Nekontrolované pití (překotné)
5. Pocit viny
6. Vyhýbání se narážkám a rozhovorům o alkoholu
7. Vysvětlování důvodů k pití
8. Změna kontroly pití (neschopnost přerušit nebo zdržet se pití)
9. Narůstající sociální potíže
10. Kompenzace strany sebeúcty (velikášské chování)
11. Agresivní chování
12. Pocity trvalé zkroušenosti
13. Abstinence vynucená tlakem okolí
14. Změna způsobu pití
15. Ztráta dosavadních přátel
16. Změna zaměstnání
17. Konání se točí jen kolem alkoholu
18. Ztráta zájmu o venkovní svět
19. Sebelítost
20. Realizace nebo úvahy o úniku z dosavadního prostředí
21. Změna rodinného prostředí
22. Námitky alkoholika proti členům rodiny
23. Tvoření tajných zásob alkoholu doma, na pracovišti apod.
24. Zanedbávání výživy
25. Hospitalizace kvůli poruchám tělesného zdraví
26. Pokles sexuality
27. Žárlivost
28. Ranní doušky
29. Prodloužená intoxikace – tzv. tahy
30. Etická deteriorace

31. Cerebropatie
32. Styk s morálně deprivovanými osobami
33. Alkoholické psychózy
34. Snížená tolerance
35. U nižších společenských vrstev pití technického alkoholu
36. Úzkosti
37. Třes
38. Nutkavé pití
39. Lhaní, popř. i kriminální činnost
40. Zhroucení racionalizačních systémů – tzv. debakl²

² MLČOCH, Zbyněk. *40 příznaků závislosti na alkoholu dle Dr. Jellinka* [online]. c2003-2010

Zákon o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

37/1989 Sb.

ČÁST PRVNÍ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§1

(1) Alkoholismus a jiné toxikomanie včetně kouření jsou negativní jevy způsobující značné společenské škody, zejména poškozování zdraví občanů. Všechny orgány a organizace, jakož i občané, kteří prodávají zboží nebo poskytují jiné služby, jsou povinni chránit občany i společnost před škodlivými účinky alkoholismu a jiných toxikomanií včetně kouření, odstraňovat jejich příčiny a následky a vytvářet tím příznivější předpoklady pro další rozvoj socialistické společnosti.

(2) Alkoholickými nápoji podle tohoto zákona jsou lihoviny, destiláty, víno, pivo a jiné nápoje, které obsahují více než 0,75 objemového procenta alkoholu.

(3) Jinými návykovými látkami než alkohol podle tohoto zákona jsou omamné látky, psychotropní látky a ostatní chemické látky, jejichž užívání může vyvolat závislost osob na nich, poškozuje zdraví a vede k jiné toxikomanii než alkoholismu. Pokud není v tomto zákoně výslovně stanoveno jinak, nepovažuje se pro účely tohoto zákona nikotin za jinou návykovou látku.

(4) Kouření je zvláštní druh toxikomanie, který škodlivě působí na zdraví kuřáků i nekuřáků bezprostředně vystavených účinkům kouření.

(5) Osobou závislou na alkoholu nebo na jiné návykové látce podle tohoto zákona je osoba, která není schopna se natrvalo zdržet nadměrného nebo jinak škodlivého požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek a tím si způsobuje vážnou poruchu na zdraví nebo vážně narušuje společenské vztahy.

ČÁST DRUHÁ

PROSTŘEDKY OCHRANY PŘED ALKOHOLISMEM A JINÝMI TOXIKOMANIEMI A POVINNOSTI ORGANIZACÍ A OBČANŮ

§2

Způsob ochrany

Ochrana před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření se uskutečňuje zejména výchovou, omezujícími opatřeními, ošetřením v protialkoholní záchytné stanici, léčebně preventivní péčí, sociální péčí, ukládáním pokut podle tohoto zákona a postihem podle jiných právních předpisů.

§3

Výchova

Výchova k ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření se uskutečňuje zejména:

- a) objasňováním škodlivosti nadměrného nebo jinak škodlivého používání alkoholických nápojů, užívání jiných návykových látek a kouření,
- b) vzděláváním a působením na děti a mládež ve školách a školských zařízeních zaměřeném na škodlivost požívání alkoholických nápojů, užívání jiných návykových látek a kouření,
- c) vysvětlováním zásad zdravého způsobu života a vedením ke zdraví prospěšnému využívání volného času dětí, mládeže a dospělých,
- d) propagací požívání nealkoholických nápojů.

§4

Omezující opatření

(1) Zakazuje se

a) prodávat nebo podávat alkoholické nápoje, anebo jinak umožňovat jejich požívání

1. osobám mladším 18 let,
2. ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociální péče,
3. osobám zjevně ovlivněným alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou,
4. osobám řídícím motorová nebo silniční nemotorová vozidla a ostatním osobám uvedeným v §6 odst. 1 k bezprostřednímu požití,
5. při sportovních podnicích,

6. při kulturních podnicích a tanečních zábavách určených pro mládež,
 7. při veřejných shromážděních, kulturních podnicích a tanečních zábavách s výjimkou piva a vína,
 8. v prostředcích určených výlučně pro vnitrostátní hromadnou dopravu osob a v prostorách souvisejících s touto dopravou určených pro cestující, a to i v restauracích, bufetech a v jídelnách, lůžkových a lehátkových vozech s výjimkou piva nejvýše desetistupňového,
 9. v závodních jídelnách, kantýnách a bufetech a v ostatních prodejnách v prostorách organizací s výjimkou nízkostupňového piva,
- b) vyrábět podomácku líh, destiláty a jiné návykové látky nebo upravovat jejich složky k toxikomanickým účelům,
- c) prodávat jiné návykové látky a výrobky je obsahující mimo prodejny, které jsou k tomu oprávněny, nebo jinak umožňovat jejich škodlivé užívání,
- d) vstupovat do prostorů a prostředků vnitrostátní hromadné dopravy osobám zjevně ovlivněným alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou, pokud ohrožují nebo mohou ohrozit bezpečnost nebo plynulost dopravního provozu nebo veřejný pořádek nebo vzbuzují veřejné pohoršení,
- e) prodávat tabákové výrobky osobám mladším 16 let,
- f) kouřit
1. v prostředcích osobní železniční dopravy s výjimkou vyhrazených vozů a v prostředcích ostatní vnitrostátní hromadné dopravy osob a v uzavřených prostorách souvisejících s touto dopravou určených pro cestující,
 2. při práci, jestliže v důsledku kouření může dojít k bezprostřednímu ohrožení života, zdraví nebo majetku,
 3. na schůzích, poradách a jednáních konaných v uzavřených prostorách,
 4. v pracovních místnostech, kde účinkům kouření jsou vystaveni nekuřáci,
 5. ve zdravotnických zařízeních, ve školách, v kulturních a uzavřených sportovních zařízeních s výjimkou prostor pro kouření vyhrazených,
 6. v prostorách zařízení společného stravování s výjimkou těch, které jsou vyhrazené pro kuřáky; tam, kde není stavebně oddělená jídelna pro kuřáky, zakazuje se kouřit v době určené pro podávání snídaní, obědů a večeří,
- g) zrušeno právním předpisem č. 40/1995 Sb.

(2) Zákaz požívání alkoholických nápojů a zneužívání jiných omamných prostředků pracovníky na pracovištích organizace a v pracovní době i mimo tato pracoviště stanoví zvláštní předpis.

(3) Národní výbory mohou ve svých územních obvodech omezit nebo zakázat:

a) v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej a podávání alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků v zařízeních veřejného stravování, v prodejnách potravin nebo na jiných veřejně přístupných místech,

b) zrušeno právním předpisem č. 40/1995 Sb.

c) prodej jiných návykových látek nebo výrobků je obsahujících v prodejnách k tomu oprávněných osobám mladším 18 let.

Původní znění - platnost od 1.7.1989 do 31.3.1995 (do novely č. 50/95 Sb.)

§5

(1) Každý, kdo prodává nebo podává alkoholické nápoje, jiné návykové látky a výrobky je obsahující nebo tabákové výrobky, na něž se vztahují zákazy obsažené v §4 odst. 1 písm. a) č. 1, písm. e) a v §4 odst. 3 písm. c), je povinen odepřít jejich podání nebo prodej osobě, o níž lze mít pochybnost, že splňuje podmínku věku, pokud ji neprokáže úředním dokladem.

(2) Zákonní zástupci nezletilých a osoby, do jejichž péče byli nezletilí svěřeni, jsou povinni dbát dodržování zákazů týkajících se nezletilých obsažených v §4.

§6

(1) Osoba, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví lidí nebo poškodit majetek, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním, jestliže by ještě v průběhu této činnosti mohla být pod jejich vlivem.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna podrobit se na výzvu vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Vyšetření na alkohol se provádí dechovou zkouškou, a je-li výsledek pozitivní, i lékařským vyšetřením zejména odběrem a vyšetřením krve. Vyšetření na návykové látky se provádí lékařským vyšetřením zejména odběrem a vyšetřením moče, popřípadě slin a krve.

(3) Je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je osoba uvedená v odstavci 1 povinna strpět, aby jí lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro její zdraví.

(4) Vyzvat k vyšetření jsou oprávněni v rámci své působnosti příslušníci Sboru národní bezpečnosti, Sboru nápravné výchovy České socialistické

republiky, Sboru ozbrojené ochrany železnic, Sboru ozbrojené ochrany letišť, orgány federálního ministerstva národní obrany a příslušné orgány státní správy nebo ošetřující lékař.

(5) Vyšetření na výzvu podle odstavce 2 je povinna se podrobit i jiná osoba než uvedená v odstavci 1, je-li dáno důvodné podezření, že přivedla sobě nebo jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky.

(6) Povinnost pracovníků podrobit se vyšetření, které provádí organizace, k níž je pracovník v pracovněprávním nebo obdobném vztahu, nebo příslušný orgán státní správy, aby zjistili, zda pracovníci nejsou pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných prostředků, stanoví zvláštní předpisy.

§7

Úkoly organizací

(1) Organizace jsou povinny:

a) přijímat opatření k ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření a kontrolovat jejich plnění,

b) zabývat se návrhy, připomínkami a doporučeními orgánů, které řídí ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření,

c) kontrolovat dodržování zákazů a omezení obsažených v §4.

(2) Nejde-li o lihoviny, destiláty, víno nebo pivo, jsou výrobní organizace povinny výrazně vyznačovat na obalu svých výrobků, které jsou určeny k požívání a obsahují více než 0,75 objemového procenta alkoholu, údaje o množství alkoholu ve výrobku. Na obalech tabákových výrobků jsou povinny upozornit na škodlivost kouření.

(3) Organizace a občané, kteří prodávají zboží nebo poskytují jiné služby, na něž se vztahují zákazy a omezení obsažené v §4 odst. 1 písm. a) č. 1 až 6, písm. e) a f) a v odstavci 3 písm. a) a c), jsou povinni upozornit na ně veřejnost výrazným označením.

§8

Ošetření v protialkoholní záchytné stanici

(1) Osoba, která se požitím alkoholického nápoje uvedla do stavu vzbuzujícího veřejné pohoršení nebo do stavu, v němž bezprostředně ohrožuje sebe, svou rodinu nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek, je povinna podrobit se lékařskému vyšetření a podle jeho závěru i ošetření v protialkoholní záchytné stanici na dobu nezbytnou k vymizení alkoholického opojení. Tato osoba je též povinna podrobit se podle závěru lékařského vyšetření odběru krve (§6 odst. 3), zúčastnit se výchovy k ochraně před

alkoholismem a uhradit náklady na dopravu, vyšetření a ošetření v protialkoholní záchytné stanici.

(2) Vyzvat k lékařskému vyšetření podle odstavce 1 jsou oprávněni příslušníci sborů a orgány uvedené v §6 odst. 4, jakož i ošetřující lékař.

(3) Protialkoholní záchytná stanice je zařízením národního výboru na úseku zdravotnictví, které podle potřeby zřizuje a spravuje krajský, okresní nebo městský národní výbor.

(4) Ošetření osoby uvedené v odstavci 1 je protialkoholní záchytná stanice povinna oznámit příslušnému zdravotnickému zařízení, a jde-li o osobu mladší 18 let, též jejímu zákonnému zástupci, popřípadě jiné osobě odpovědné za její výchovu.

(5) Dopravu osob uvedených v odstavci 1 do protialkoholní záchytné stanice zabezpečují národní výbory zejména svými zdravotnickými zařízeními, když je to ze zdravotního hlediska potřebné, a v ostatních případech prostřednictvím útvarů Sboru národní bezpečnosti, které v případě potřeby spolupůsobí při zabezpečování ošetření těchto osob.

(6) Podrobnosti o zřizování, správě a činnosti protialkoholních záchytných stanic, o způsobu vyšetření a ošetření v nich, o způsobu dopravy podle odstavce 5, o úhradě nákladů podle odstavce 1 a o oznamovací povinnosti podle odstavce 4 stanoví ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky vyhláškou.

§9

Léčebně preventivní péče

(1) Osobám závislým na alkoholu nebo na jiné návykové látce, včetně osob závislých na nikotinu, se poskytuje léčebně preventivní péče ve zdravotnických zařízeních, jestliže to vyžaduje jejich zdravotní stav.

(2) Osobám závislým na alkoholu nebo na jiné návykové látce, které se léčebně preventivní péči dobrovolně nepodrobí nebo ji odmítají anebo poskytovanou péči ztěžují, se uloží povinnost podrobit se ambulantní péči; jestliže by tato péče nebyla účelná nebo se ukázala neúčinnou nebo jestliže se tyto osoby odmítají dobrovolně podrobit ústavní péči, uloží se jim povinnost podrobit se ústavní péči. Povinnost podrobit se ústavní péči opakovaně lze uložit jen tehdy, nejde-li o stav trvalý, léčením neovlivnitelný.

(3) O povinnosti podrobit se ambulantní péči rozhoduje ústav národního zdraví, do něhož je zdravotnické zařízení poskytující tuto péči začleněno.

(4) Zrušen právním předpisem č. 299/1997 Sb.

(5) Zdravotnické zařízení, které je podle rozhodnutí okresního národního výboru příslušné poskytnout určité osobě ústavní péči, je povinno tomuto

národnímu výboru oznámit, že tato osoba se ústavní péčí nepodrobuje nebo ji maří, nebo že léčení bylo bezúspěšné. Rovněž je mu povinno oznámit skončení této péče.

(6) Zdravotnické zařízení zapisuje osoby závislé na alkoholu nebo na jiné návykové látce do své evidence; o zápisu vyrozumí osobu, jíž se zápis týká.

(7) Má-li osoba zapsaná do evidence za to, že zápis je nesprávný, může podat návrh na přezkoumání takového opatření podle zvláštních předpisů; rozhodnutí národního výboru podle těchto předpisů přezkoumá soud na návrh osoby, jíž se zápis týká, jejího opatrovníka nebo osoby jí blízké.

(8) Způsob poskytování ambulantní a ústavní péče podle odstavců 1 až 5 a způsob vedení evidence osob, jimž se tato péče poskytuje, upraví ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky vyhláškou.

Původní znění - platnost od 1.7.1989 do 8.12.1997 (do novely č. 299/97 Sb.)

§10

Sociální péče

Osobám závislým na alkoholu nebo na jiné návykové látce, jejichž léčení ve zdravotnickém zařízení bylo ukončeno a jsou společensky nepřizpůsobené, nebo jejichž stav vyžaduje sociální péči, se poskytuje sociální péče podle zvláštních předpisů.

§11

Výplata mzdy nebo odměny za práci jiné osobě

(1) Jestliže osoba závislá na alkoholu nebo na jiné návykové látce nezabezpečuje řádně výživu dětí nebo jiných osob, k nimž má vyživovací povinnost, rozhodne místní národní výbor, komu se má vyplácet mzda nebo jiná odměna za práci nebo její část; místní národní výbor rozhoduje též o změně nebo zrušení takového opatření. Při výplatě dávek nemocenského pojištění a důchodového zabezpečení se postupuje podle zvláštních předpisů.

(2) Příjemce mzdy nebo jiné odměny za práci anebo její části, dávky nemocenského pojištění nebo důchodového zabezpečení určený podle odstavce 1 je povinen použit je pouze k úhradě životních potřeb osoby závislé na alkoholu nebo na jiné návykové látce, dětí a jiných osob, k nimž má osoba závislá na alkoholu nebo na jiné návykové látce vyživovací povinnost; jejich použití kontroluje místní národní výbor, který rozhodl podle odstavce 1.

§12

Ukládání pokut

(1) Organizaci, která porušila zákaz, omezení nebo povinnost uvedené v §4 odst. 1 písm. a), c), e), f) a g), v §4 odst. 3 a v §7 odst. 1 písm. c), odst. 2, 3, uloží okresní národní výbor pokutu až do výše 50000 Kčs.

(2) Občanům prodávajícím zboží nebo poskytujícím jiné služby, 1) kteří porušili zákaz, omezení nebo povinnost uvedené v §4 odst. 1 písm. a), c), e) a f) č. 6, v §4 odst. 3 a v §7 odst. 3, uloží místní národní výbor pokutu až do výše 5000 Kčs.

(3) Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy zákaz, omezení nebo povinnost byly porušeny.

(4) Uložením pokuty podle odstavců 1 a 2 zůstává nedotčena odpovědnost organizace, popřípadě jejích pracovníků, a občanů prodávajících zboží nebo poskytujících jiné služby vyplývající ze zvláštních předpisů.

(5) Pokuta je příjmem národního výboru, který ji uložil.

ČÁST TŘETÍ

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ OCHRANY PŘED ALKOHOLISMEM A JINÝMI TOXIKOMANIEMI

§13

Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky

(1) Ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření řídí a koordinuje ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky. Přitom zejména

a) sleduje, jak orgány a organizace plní úkoly vyplývající pro ně z ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a jiných obecně závazných právních předpisů týkajících se ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření, jako i z opatření vlády České socialistické republiky na tomto úseku, a podává jí o tom zprávy,

b) podává vládě České socialistické republiky iniciativní návrhy na koncepci rozvíjení, provádění a kontroly ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření a vyjadřuje se k návrhům na opatření týkající se těchto otázek.

(2) Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky zřizuje jako svůj iniciativní a poradní orgán ve věcech ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření Sbor pro ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. Jeho hlavním posláním je sledovat a

hodnotit ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření a podávat náměty na zvýšení její účinnosti.

§14

Ústřední orgány státní správy

Ústřední orgány státní správy při plnění svých úkolů na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření zejména

- a) kontrolují, jak orgány a organizace, které patří do jejich působnosti, plní povinnosti vyplývající pro ně z tohoto zákona a z předpisů vydaných k jeho provedení, a vyvozují z jejich neplnění důsledky,
- b) upravují odměňování pracovníků organizací tak, aby hmotná zainteresovanost nepodporovala prodej alkoholických nápojů a tabákových výrobků.

§15

Národní výbory

(1) Ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření řídí ve svých územních obvodech národní výbory. Přitom plní zejména tyto úkoly:

- a) zabezpečují všestrannou informovanost veřejnosti o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření a účinnou propagaci této ochrany a organizují širokou účast občanů na jejím uskutečňování,
- b) vytvářejí podmínky pro rozvíjení výchovy občanů ke střídmosti a zdrženlivosti při požívání alkoholických nápojů, proti zneužívání jiných návykových látek a proti kouření,
- c) sledují a vyhodnocují odstraňování příčin jevů, které ohrožují cíle vyplývající z ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření,
- d) činí opatření, aby alkoholismus a jiné toxikomanie nenarušovaly rodinné vztahy nebo zdravý vývoj mládeže,
- e) zřizují protialkoholní zachytné stanice a zařízení určená k poskytování léčebně preventivní péče a sociální péče osobám závislým na alkoholu nebo jiných návykových látkách, zabezpečují a sledují jejich provoz a činí další opatření potřebná k poskytování takové péče,
- f) hodnotí účinnost ukládání pokut podle tohoto zákona a činí opatření k důslednému uplatňování postihu podle jiných obecně závazných právních předpisů,

g) sledují a kontrolují dodržování ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a dalších předpisů týkajících se ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření a činí opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

(2) Národní výbory mohou zřizovat při zdravotnických zařízeních, která spravují, protikuřácké poradny. Podrobnosti o zřizování, správě a činnosti protikuřáckých poraden stanoví ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky vyhláškou.

(3) Ke koordinaci a zabezpečování svých úkolů v ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření mohou národní výbory zřizovat jako své aktivity sbory pro ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

ČÁST ČTVRTÁ

Společná a závěrečná ustanovení

§16

Obecné předpisy o správním řízení se nevztahují na řízení podle tohoto zákona s výjimkou §9 odst. 2, 4, 6 a 7, §11 odst. 1 a §12 odst. 1, 2, pokud tento zákon nestanoví odchylky.

§17

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se

1. §1 až 15 a §17 a 18 zákona č. 120/1962 Sb., o boji proti alkoholismu,
2. §10 odst. 4 zákona ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění zákona ČNR č. 60/1988 Sb.

§18

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1989.

Kempný v. r.

Pitra v. r.

Právní předpis č. 37/89 Sb. nabyl účinnosti dnem 1.7.1989.

Ve znění tohoto právního předpisu jsou podchyceny změny a doplnění uskutečněné právním předpisem č.:

40/95 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/91 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů

s účinností od 1.4.95

299/97 Sb., náleží ÚS ze dne 30.9.97 ve věci návrhu na zrušení §9 odst. 4 zákona ČNR č. 37/89 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

s účinností od 9.12.97

